

Народна банка Србије

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

8–12. jul 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Jul 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 12. 7. 2024.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	5.615,35	0,87%	24,51%
Dow Jones Industrial	SAD	40.000,90	1,59%	16,30%
NASDAQ	SAD	18.398,45	0,25%	30,13%
Dax 30	Nemačka	18.748,18	1,48%	16,15%
CAC 40	Francuska	7.724,32	0,63%	4,81%
FTSE 100	Velika Britanija	8.252,91	0,60%	10,92%
NIKKEI 225	Japan	41.190,68	0,68%	27,06%
Shanghai Composite	Kina	2.971,30	0,72%	-8,19%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	2,82%	-6,8	-33,6
	10y	2,49%	-5,9	0,9
Francuska	2y	2,98%	-8,2	-36,7
	10y	3,15%	-5,9	15,0
Španija	2y	3,03%	-7,9	-37,7
	10y	3,26%	-8,1	-23,2
Italija	2y	3,30%	-12,9	-47,4
	10y	3,79%	-14,1	-34,3
UK	2y	4,09%	-4,2	-105,1
	10y	4,11%	-1,6	-31,3
SAD	2y	4,45%	-15,4	-17,8
	10y	4,18%	-9,5	42,1
Kanada	2y	3,83%	-11,7	-75,2
	10y	3,41%	-9,0	5,9
Japan	2y	0,33%	-1,5	37,4
	10y	1,06%	-1,3	59,0

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0905	0,73%	-2,69%	USD/EUR	0,9171	-0,71%	2,77%
EUR/GBP	0,8397	-0,73%	-1,73%	USD/GBP	0,7700	-1,45%	0,98%
EUR/CHF	0,9756	0,40%	1,39%	USD/CHF	0,8947	-0,32%	4,19%
EUR/JPY	172,17	-1,15%	11,28%	USD/JPY	157,88	-1,87%	14,35%
EUR/CAD	1,4855	0,62%	1,04%	USD/CAD	1,3623	-0,10%	3,84%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,66%	-0,2	26,0	5,34%	2,0	28,0	5,20%	0,0	27,0	1,21%	-0,3	-49,9
1M	3,63%	-1,0	17,9	5,33%	0,0	10,6	5,17%	-2,3	7,8	1,27%	-5,4	-35,7
3M	3,66%	-4,8	0,1	5,29%	-2,1	-2,2	5,11%	1,0	-26,8	1,39%	-1,9	-10,6
6M	3,66%	-1,6	-28,3	5,16%	-6,2	-22,8	5,02%	-0,3	-69,7	1,51%	-1,9	24,1
12M	3,56%	-2,4	-61,0	4,87%	-14,0	-46,1	4,85%	-1,4	-118,6	1,62%	-1,0	84,9

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T3 (u %)
Evropska centralna banka	3,75*	-0,25	6. 6. 2024.	18. 7. 2024.	3,50
Federalne rezerve SAD	5,25–5,50	0,25	26. 7. 2023.	31. 7. 2024.	5,00–5,25
Banka Engleske	5,25	0,25	3. 8. 2023.	1. 8. 2024.	5,00
Banka Kanade	4,75	-0,25	5. 6. 2024.	24. 7. 2024.	4,50
Narodna banka Švajcarske	1,25	-0,25	20. 6. 2024.	26. 9. 2024.	1,25

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB.

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,73% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0802 do 1,0911 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0810 do 1,0905 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Tokom prve polovine izveštajnog perioda kurs EUR/USD se uglavnom kretao oko nivoa od 1,0820 američkih dolara za evro, bez većih dnevnih oscilacija, dok je u drugoj polovini nedelje dolar oslabio prema evru, nakon objavljivanja podataka u SAD koji su bili slabiji od očekivanja.

U ponedeljak je evro oslabio prema dolaru prilikom samog otvaranja evropske sesije, pre svega usled objave rezultata drugog kruga parlamentarnih izbora u Francuskoj, koji su održani u nedelju. U drugom krugu, Novi narodni front (grupa stranaka krajnje levice, umerenih socijalista i zelenih) osvojio je najviše mesta u parlamentu, više od Makronove Alijanse i Nacionalnog okupljanja. Strah od vlade ekstremne desnice doveo je do formiranja tzv. republikanskog fronta. Međutim, pobjeda Novog narodnog fronta povećala je zabrinutost za stanje francuskih javnih finansija. Pored toga, zvaničnik ECB-a Knot rekao je da ne vidi mogućnost novog smanjenja kamatnih stopa na sastanku u julu, dok je septembarski sastanak otvoren za razmatranje. **Evro je ipak ojačao na dnevnom nivou, pa se kurs EUR/USD na kraju dana našao na nivou od 1,0832 američka dolara za evro.**

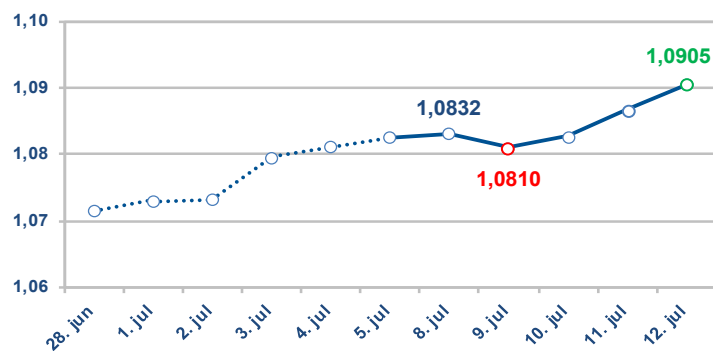
U utorak je usledilo obraćanje predsednika FED-a **Pauela pred Kongresom**. Pauel je rekao da ekonomija SAD više nije toliko snažna i da tržište rada pokazuje znakove hlađenja. Istakao je da zvaničnici FED-a žele više dokaza da se inflacija kreće ka 2% i dodao da je tržište rada sada u većoj ravnoteži. Predsednik FED-a je izjavio da postoje dva rizika – smanjenje kamatnih stopa previše rano i smanjenje previše kasno. Na kraju dana, kurs EUR/USD se našao na nivou od 1,0810 američkih dolara za evro, što ujedno predstavlja najnižu zabeleženu vrednost na zatvaranju tokom posmatranog perioda.

U izveštajnom periodu evro ojačao prema dolaru za 0,73%

Narednog dana ponovo je usledilo obraćanje predsednika FED-a Pauela pred Kongresom, u kojem je ponovio svoje stavove od prethodnog dana, zbog čega se **valutni par nije značajno promenio na dnevnom nivou.**

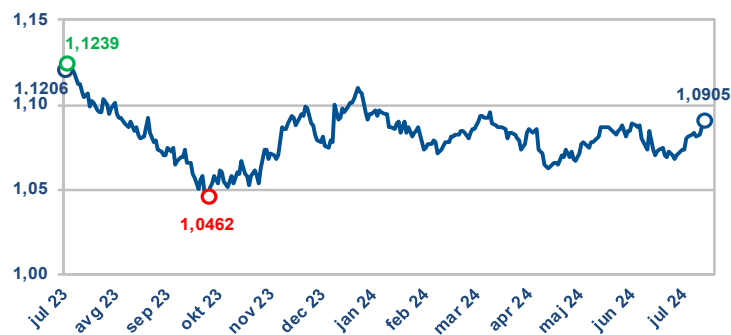
U četvrtak je **dolar značajno oslabio nakon objave podatka o potrošačkim cenama u SAD**, koje su u junu na mesečnom nivou zabeležile pad od 0,1% (očekivan rast 0,1%), nakon stagnacije u maju. Na godišnjem nivou, potrošačke cene su porasle za 3,0% (očekivano 3,1%), nakon rasta od 3,3% s kraja maja. **Bazna inflacija je na mesečnom nivou iznosila 0,1%, dok je na godišnjem nivou bazna inflacija iznosila 3,3%, čime se našla na najnižem nivou od aprila 2021. godine.** Pored toga, objavljen je i podatak o broju novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD, koji je tokom nedelje koja se završila 6. jula smanjen sa 239 hiljada na 222 hiljade.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

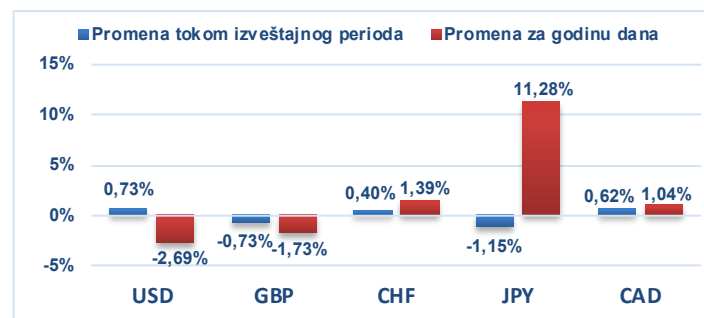
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

U petak je **dolar nastavio da slabi prema evru**. Tokom dana je objavljen podatak o **indeksu poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, koji je u julu smanjen sa 68,2 na 66,0, čime se našao na najnižem nivou od novembra 2022. godine.** Očekivanja inflacije za narednu godinu dana, kao i očekivanja inflacije za naredne tri godine, smanjena su (oba na 2,9%, sa 3,0%). Proizvođačke cene u SAD su na mesečnom nivou povećane za 0,2%, nakon stagnacije u maju, dok su na godišnjem nivou povećane za 2,6%, nakon rasta od 2,4% u maju.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0905 američkih dolara za evro, što ujedno predstavlja najvišu vrednost na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD smanjeni su duž cele krive, posebno na delu od dve do tri godine. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 15 b.p., na 4,45%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za 9,5 b.p., na 4,18%.

Podaci o rastu indeksa potrošačkih cena bili su niži od očekivanja, treći mesec zaredom, dok su na mesečnom nivou potrošačke cene zabeležile pad, prvi put od maja 2020. godine. Pored toga, podaci Univerziteta iz Mičigena ukazali su na pad inflatornih očekivanja. Objavljeni podaci povećali su očekivanja tržišnih učesnika da će FED uskoro početi sa smanjenjem kamatnih stopa, uz povećanje uverenja da će se inflacija dovesti na nivo cilja u planiranom vremenskom periodu.

Potrošačke cene u SAD u junu su smanjene za 0,1% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,1%, nakon što su u maju ostale nepromenjene. Potrošačke cene na mesečnom nivou zabeležile su pad, pre svega usled pada cena benzina i usporavanja rasta renti. Godišnja stopa rasta potrošačkih cena iznosila je 3,0%, ispod očekivanja (3,1%) i podatka iz prethodnog meseca (3,3%). Bazna inflacija, koja isključuje volatilne kategorije hrane i energenata, u junu je iznosila 0,1% u odnosu na prethodni mesec, ispod očekivanja i podatka iz prethodnog meseca (oba su iznosila 0,2%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, bazna inflacija je iznosila 3,3%, takođe ispod očekivanja i podatka iz maja (oba su iznosila 3,4%), čime se našla na najnižem nivou od aprila 2021. godine.

Godišnja stopa rasta potrošačkih cena u SAD u junu iznosila 3,0%, ispod očekivanja (3,1%) i nakon 3,3% u maju

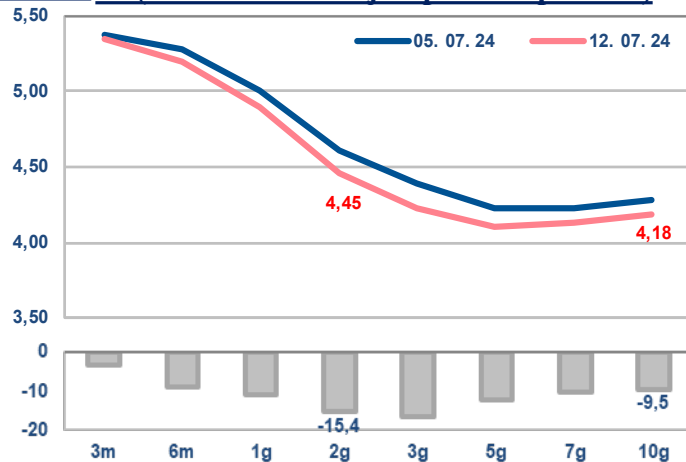
Proizvođačke cene u SAD povećane su za 0,2% u junu u odnosu na prethodni mesec, dok je očekivan blaži rast od 0,1%, nakon što su u maju ostale nepromenjene. U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvođačke cene su povećane za 2,6%, iznad očekivanja (2,3%), nakon rasta od 2,4% s kraja prethodnog meseca. Proizvođačke cene, isključujući kategorije hrane i energenata, u junu su povećane za 0,4%, dok je očekivan rast od 0,2%, nakon što su u maju povećane za 0,3%. U odnosu na isti mesec prethodne godine, rast je iznosio 3,0%, iznad očekivanja (2,5%), nakon rasta od 2,6% s kraja maja.

Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema preliminarnim podacima za jul, smanjen je sa 68,2 na 66,0, dok se očekivao rast na 68,5. Komponenta koja se odnosi na procenu trenutne situacije smanjena je sa 65,9 na 64,1, dok se očekivao rast na 66,0. Komponenta očekivanja je takođe smanjena, sa 69,6 na 67,2, dok se očekivao manji pad (na 69,3). Očekivanja inflacije u narednoj godini dana smanjena su sa 3,0% na 2,9%, u skladu s projekcijama. Dugoročna inflatorna očekivanja su takođe smanjena na 2,9% sa 3,0%, dok se očekivalo da ostanu nepromenjena.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD, tokom nedelje koja se završila 6. jula, smanjen je na 222 hiljade, sa 239 hiljada (revidirano sa 238 hiljada), dok se očekivalo smanjenje na 235 hiljada. Broj onih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u prethodnoj nedelji smanjen je sa 1,856 mln na 1,852 mln, a očekivalo se da iznosi 1,860 mln.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

Termin	Promena (u baznim poenima)
3m	-0,05
6m	-0,05
1g	-0,10
2g	-0,15
3g	-0,10
5g	-0,10
7g	-0,10
10g	-0,45

1.10

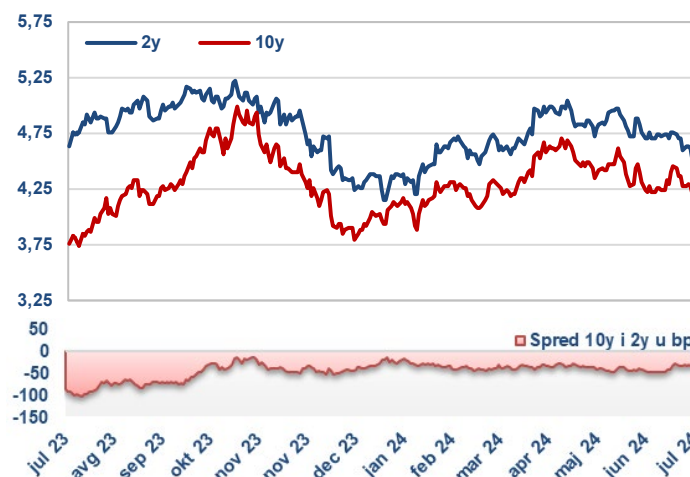
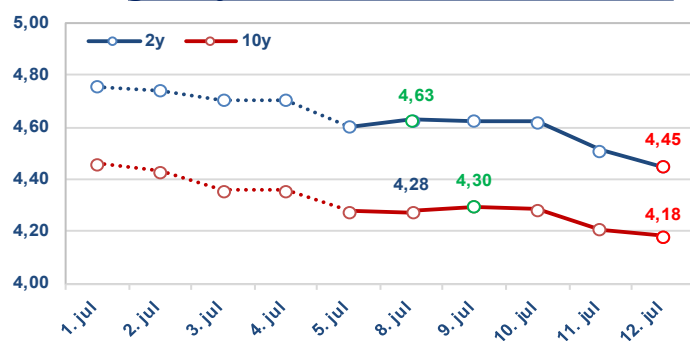
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Indeks potrošačkih cena, G/G	Jun	3,1%	3,0%	3,3%
Indeks proizvođačkih cena, G/G	Jun	2,3%	2,6%	2,4%
Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, preliminarno	Jul	68,5	66,0	68,2

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnji i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica smanjeni su na ročnostima dužim od jedne godine, dok su na kraćim ročnostima ostali skoro nepromenjeni. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 7 b.p., na 2,82%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 6 b.p., na 2,49%.

Pad prinosa tokom perioda uglavnom je bio posledica objavljenog podatka o stopi rasta potrošačkih cena u SAD, koja je u junu zabeležila pad prvi put od maja 2020. godine.

U drugom krugu parlamentarnih izbora u Francuskoj, Novi narodni front (grupa stranaka krajnje levice, umerenih socijalista i zelenih) osvojio je najviše mesta u parlamentu (182), ispred Makronove alijanse (168 mesta), dok je Nacionalno okupljanje Marin le Pen tek na trećem mestu (143). Strah od vlade ekstremne desnice, prvi put od kraja Drugog svetskog rata, doveo je do formiranja tzv. republikanskog fronta. Veliki broj kandidata koji se kvalifikovao za drugi krug izbora povukao se u prilog kandidata koji ima najveće šanse da pobedi protivnika iz Nacionalnog okupljanja, kako bi se izbeglo rasipanje glasova. Pobjeda Novog narodnog fronta povećala je zabrinutost za stanje francuskih javnih finansija. Grupa je obećala veliko povećanje javne potrošnje, povećanje minimalne plate i smanjenje starosne granice za odlazak u penziju. Evropska komisija je prošlog meseca stavila Francusku u posebnu proceduru zbog kršenja pravila o deficitu, koja bi mogla otežati sprovođenje bilo kakvih planova potrošnje.

Knot: Ubrzanje rasta zarada i neizvesnost po pitanju sposobnosti preduzeća da apsorbuju troškove zarada nižim profitnim maržama – glavni rizici po inflaciju

Zvaničnik ECB-a Knot rekao je da ne vidi mogućnost novog smanjenja kamatnih stopa na sastanku u julu, dok je septembarski sastanak otvoren za razmatranje. Izjavio je da je zadovoljan napretkom smanjenja inflacije i da ECB očekuje povratak inflacije na ciljani nivo od 2% krajem 2025. godine, ali da se ne sme tolerisati dalje odlaganje ostvarivanja cilja. Knot je rekao da su glavni rizici za dalju putanju inflacije ubrzanje rasta zarada, kao i neizvesnosti u pogledu sposobnosti preduzeća da apsorbuju veće troškove rada nižim profitnim maržama.

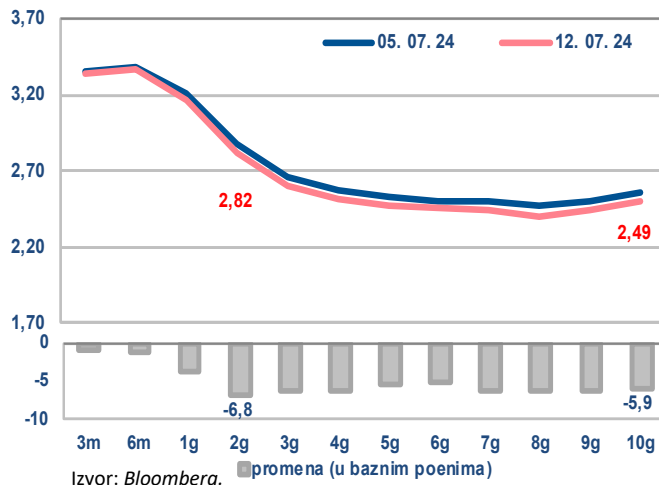
Sentix indeks poverenja investitora za zonu evra u julu je iznosio -7,3, ispod očekivanja (-0,5) i vrednosti u prethodnom mesecu (0,3), pa se našao na najnižem nivou od marta ove godine. Komponenta trenutne situacije je smanjena sa -9,0 u junu na -15,8, a komponenta očekivanja za narednih šest meseci smanjena je sa 10,0 u junu na 1,5.

Izvoz u Nemačkoj u maju smanjen je za 3,6% u odnosu na prethodni mesec i iznosi 131,6 mlrd evra, dok se očekivao pad od 2,8%, a nakon rasta od 1,7% u aprilu (revidirano sa 1,6%). S druge strane, uvoz u Nemačkoj je smanjen za 6,6% u maju u odnosu na prethodni mesec i iznosi 106,7 mlrd evra, dok se očekivao pad od 1,0%, nakon rasta od 1,2% u aprilu (revidirano sa 2,0%). Suficit trgovinskog bilansa povećan je na 24,9 mlrd evra (sa 22,2 mlrd evra, koliko je iznosio u aprilu).

Inflacija u Nemačkoj, prema finalnim podacima, u junu je iznosila 0,2% u odnosu na prethodni mesec, dok je u odnosu na isti mesec prethodne godine inflacija iznosila 2,5%. Oba podatka su bila u skladu sa očekivanjima i preliminarnim procenama.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

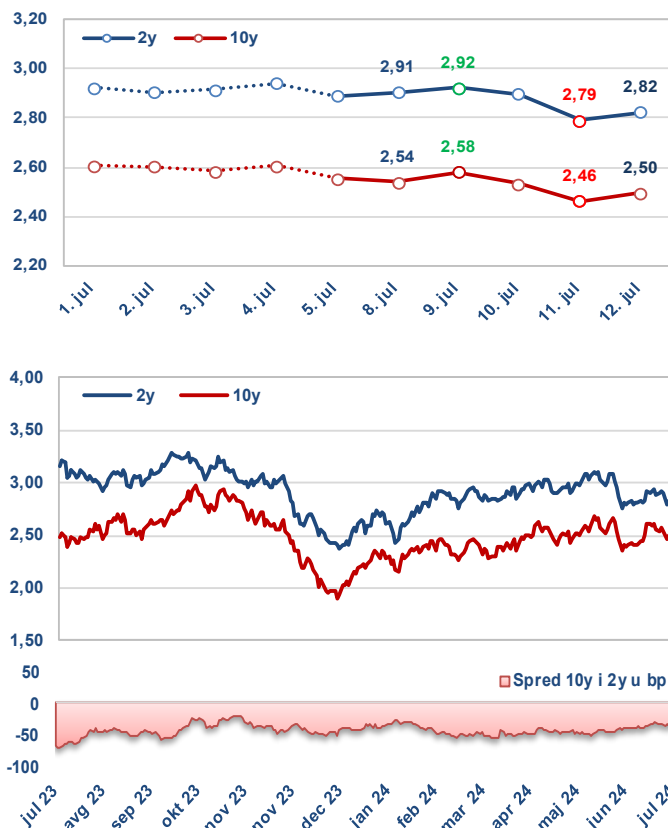
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Sentix indeks poverenja investitora za zonu evra	Jul	-0,5	-7,3	0,3
Izvoz u Nemačkoj, M/M	Maj	-2,8%	-3,6%	1,7%
Inflacija u Nemačkoj, harmonizovano, G/G, finalno	Jun	2,5%	2,5%	2,5%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnji i deseto-godišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

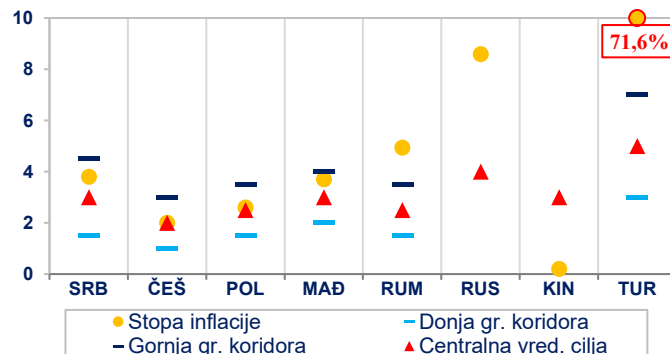
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T3, %)*
Srbija (NBS)	6,00	-0,25	11. 7. 2024.	8. 8. 2024.	5,55
Češka (CNB)	4,75	-0,50	27. 6. 2024.	1. 8. 2024.	4,30
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	4. 9. 2024.	5,75
Mađarska (MNB)	7,00	-0,25	18. 6. 2024.	23. 7. 2024.	6,50
Rumunija (NBR)	6,75	-0,25	5. 7. 2024.	7. 8. 2024.	6,50
Turska (CBRT)	50,00	5,00	21. 3. 2024.	23. 7. 2024.	50,00
Rusija (CBR)	16,00	1,00	15. 12. 2023.	26. 7. 2024.	16,90
Kina (PBoC)	1,80	-0,10	15. 8. 2023.	-	-

Izvor: Bloomberg / * T3 2024. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

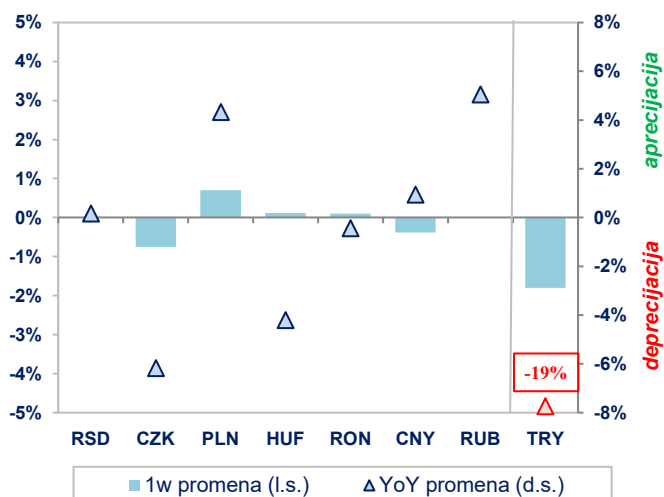
Dešavanja na lokalnim tržištima

Turska je na međunarodnom tržištu realizovala emisiju evroobveznice u dolarima, ročnosti osam godina (dospće u julu 2032) u iznosu od 1,75 mlrd dolara. Stopa prinosa na emisiji iznosila je oko 7,30%, dok kuponska stopa iznosi 7,125%. Ovo je treći izlazak Turske na međunarodno tržište ove godine, nakon emisije desetogodišnjih dolarskih evroobveznica početkom februara u iznosu od 3 mlrd dolara i emisije šestogodišnjih evroobveznica u evrima u iznosu od 2 mlrd evra u martu. Ovim je prikupljeno oko 70% planiranog ukupnog zaduživanja Turske na međunarodnom tržištu ove godine (10 mlrd u dolarskoj protivvrednosti).

U toku izveštajnog perioda za posmatrane zemlje objavljeni su sledeći makroekonomski podaci:

- Stopa inflacije u Rumuniji u junu je iznosila 4,9% YoY (0,2% MoM) i nalazi se ispod podatka iz maja od 5,1% YoY (-0,1% MoM), ali blago iznad očekivanja analitičara od 4,8% YoY (0,2% MoM). Stopa inflacije u Rumuniji beleži smanjenje u petom uzastopnom mesecu i nalazi se na najnižem nivou od 2021. godine.
- Stopa inflacije u Mađarskoj u junu je iznosila 3,7% YoY (0,0% MoM), što je ispod nivoa iz maja od 4,0% YoY (-0,1% MoM), kao i ispod očekivanja analitičara od 3,9% YoY (0,2% MoM). U junu je stopa inflacije u Mađarskoj zabeležila pad nakon dva uzastopna meseca njenog rasta.
- Stopa inflacije u Češkoj u junu je iznosila 2,0% YoY (-0,3% MoM), što je ispod nivoa iz maja od 2,6% YoY (0,0% MoM), kao i ispod očekivanja analitičara od 2,4% YoY (0,2% MoM). Stopa inflacije u Češkoj vratila se na ciljanu vrednost centralne banke u junu i beleži smanjenje u drugom mesecu nakon njenog privremenog rasta u aprilu.
- Stopa inflacije u Rusiji u junu je iznosila 8,6% YoY (0,6% MoM), što je iznad nivoa iz maja od 8,3% YoY (0,7% MoM), ali blago ispod očekivanja analitičara od 8,7% YoY (0,8% MoM). Stopa inflacije u Rusiji nalazi se na rastućoj putanji od drugog tromesečja 2023. godine.
- Stopa inflacije u Kini u junu je iznosila 0,2% YoY (-0,2% MoM), što je blago ispod nivoa iz maja od 0,3% YoY (-0,1% MoM), kao i ispod očekivanja analitičara od 0,4% YoY. Stopa inflacije u Kini na međugodišnjem nivou nalazi se u pozitivnoj teritoriji u petom uzastopnom mesecu.

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4 Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	5,550	-5,0	-52,0
Češka	3,795	-26,2	-44,6
Poljska	5,544	-16,0	-3,2
Mađarska	6,450	-35,9	-69,1
Rumunija	6,663	-6,3	-0,8
Turska	26,030	25,0	1012,0
Kina	2,165	-1,3	-53,2

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila rast od 1,23% i kretala se u rasponu od 2.357,54 do 2.415,98 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

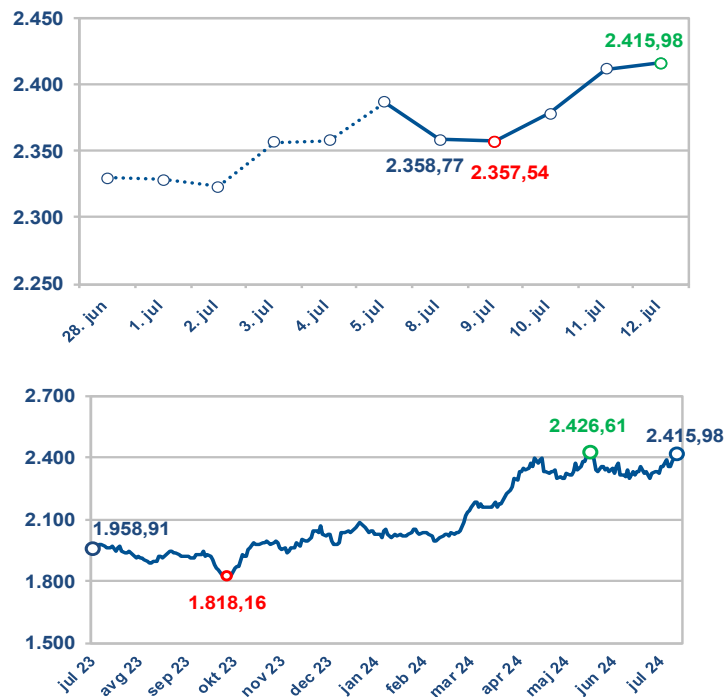
Na rast cene zlata tokom posmatrane nedelje uticali su sledeći faktori: komentari predsednika FED-a pred Kongresom da ekonomija SAD prolazi kroz period dezinflacije, koji su podstakli očekivanja da će FED najmanje dva puta smanjiti kamatne stope u 2024. godini (tržište sa 89% verovatnoće očekuje smanjenje stope u septembru, u poređenju s ranija 74%); pad vrednosti dolara i stopa prinosa na državne HoV SAD; očekivanja da će i druge centralne banke (ECB, BOE, BOC i dr.) smanjiti kamatne stope; vesti da centralne banke povećavaju učešće zlata u svojim deviznim rezervama, kao i eskalacija tenzija na Bliskom istoku nakon raketnog napada Hezbolaha na Izrael krajem nedelje.

Cena zlata porasla za 1,23% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.415,98 dolara po unci

Na usporavanje rasta cene zlata značajno su uticali sledeći faktori: zaustavljena osamnaestomesečna uzastopna kupovina zlata od strane Kine; pad uvoza bakra u Kinu na najniži nivo u 14 meseci zbog slabe tražnje po podacima carine za jun, kao i izveštaj WGC da su globalni ETF fondovi zlata zabeležili najgore polugodište od 2013, uz značajne odlive sredstava u Evropi i Severnoj Americi.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je pad cene nafte tipa brent od 1,74%, koja se kretala u rasponu od 84,66 do 85,75 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

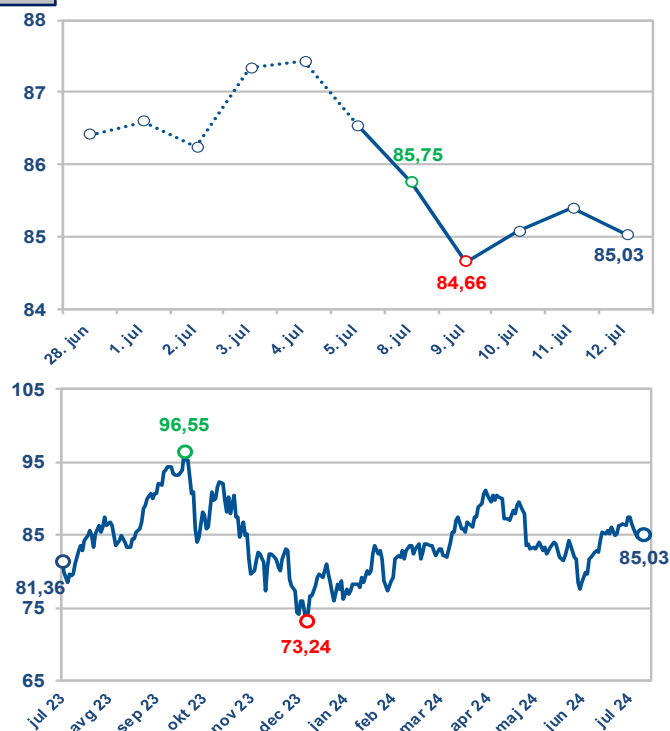
Na pad cene nafte tokom posmatrane nedelje značajno su uticali sledeći faktori: mogućnost postizanja sporazuma o prekidu vatre u Gazi između Izraela i Hamasa početkom nedelje; smanjenje tražnje za naftom u Kini (najvećem svetskom uvozniku nafte) i Indiji; povećana ponuda nafte iz država koji nisu članice OPEC+; prognoze Međunarodne agencije za energetiku (IEA) o padu tražnje za naftom sledeće godine usled rasta ponude, tržišnih viškova i očekivanja velikog zasićenja tržišta zbog problema u kineskoj ekonomiji; pad vrednosti dolara i stopa prinosa na državne HoV SAD, kao i vest da je američko čvorište za transport nafte u Teksasu pretrpelo štete od uragana Beril manje od očekivane.

Cena nafte smanjena za 1,74% i na kraju posmatranog perioda iznosila 85,03 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg pada cene nafte uticali su: mesečni izveštaj OPEC-a uz zadržane prognoze rasta globalne tražnje za naftom 2024 i 2025; obustavljen rad rafinerija i saobraćaja brodova zbog uragana Beril, koji se približavao obali Teksasa; rekordna vrućina u SAD; izveštaji Američkog instituta za naftu (API) i Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o oštrijem padu zaliha nafte u SAD od očekivanog, kao i smanjen broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.